

Z VĚDECKÉHO ŽIVOTA

MEZINÁRODNÍ SETKÁNÍ RURÁLNÍCH SOCIOLOGŮ V PRAZE

Mezinárodní setkání vědeckých pracovníků, které se konalo ve dnech 27. a 28. května 1991 na Vysoké škole zemědělské v Praze, mělo na programu otázky rozvoje a přeměn evropského zemědělství a venkova. Zasedání svolala československá sekce Evropské společnosti pro rurální sociologii (ESRS) jako první podnik po svém založení.

Vedle předsedy ESRS prof. A. A. Bodenstedta se setkání zúčastnili sociologové venkova ze Spolkové republiky Německa (vč. nových spolkových zemí), z Polska, SSSR a ČSFR. Jmenovitě šlo o tyto pracovníky: ze SRN A. Bodenstedt, Giessen; P. Uttitz, Bonn; H. Pongratz, Mnichov; K. Krumbach, Berlín; R. Ladwig, Bernburg; M. Pestel, Lipsko; R. Siebert, Berlín; z Polska A. Halasiewicz, Toruň; F. Mleczo, Varšava; M. Kosieradzki, Varšava; ze SSSR V. R. Bělinskij, Moskva; V. Nutrichin, Vologda. Neúčast dalších pozvaných měla důvody především finančního rázu.

Výzkumné instituce a vysoké školy z ČSFR zastupovali: G. Blaas, S. Buchta, V. Dvořáková, H. Hudečková, M. Lošťák, V. Majerová, C. Marková, H. Schimmerling a J. Vavřík.

První den zasedání byl věnován zprávám o výzkumných pracích (ukončených i plánovaných). Účastníci z bývalých socialistických zemí (včetně nových zemí SRN) hovořili o hlubokých přeměnách v sociálních a strukturálních oblastech zemědělství, které hluboce ovlivňují život ve venkovských regionech střední a východní Evropy. Také v zemích západní Evropy - členech Evropských společenství - byly konstatovány trendy vedoucí k zásadním strukturálním transformacím a sociálním změnám v oblasti zemědělské výroby a venkovského obyvatelstva.

Druhý den zasedání byl určen zejména zpracování některých společných návrhů pro budoucí kooperaci zúčastněných výzkumných institucí (včetně institucí, jejichž účast byla technicky znemožněna, jež však projevíly o spolupráci zájem). Bylo konstatováno, že účastníci se pokládají za podpůrnou skupinu (Förderungsgruppe) k iniciování evropského sociologického výzkumu zemědělství a venkova.

Skupina se shodla na určení rámce své spolupráce, která se má týkat sociálních procesů ve venkovských prostorech a v zemědělství Evropy. Práce se bude soustřeďovat zejména na sociálně ekonomické, ekologické a kulturní aspekty přeměn, změn a rozvoje za aktuálních podmínek přechodu k tržnímu hospodářství, postupující industrializace a sjednocování Evropy.

Ačkoliv je zřejmé, že půjde v první řadě a především o sledování sociálních důsledků hlubokých politických přeměn venkova a zemědělství v zemích bývalého „východního bloku“, je nesporně potřeba počítat s tím, že mezi úkazy tzv. strukturálních změn na Východě, ale i na Západě nastanou do značné míry neočekávané „linkage-efekty“ (Bodenstedt). Průběh i rychlost procesů přeměn bude v zemích ES, EFTA a ve střední i východní Evropě jiný než mohlo být původně předpokládáno. Mnohonárodní společné výzkumy mají tudíž svá vážná opodstatnění, a to zejména v oblastech agrárních struktur, sociálního rozvoje venkovských oblastí a ekologických aspektů přeměn na venkově.

Spolupráce sociologů venkova a zemědělství z celé Evropy se stává v současné době konečně realizovatelnou. Je sice pravda, že také v minulosti docházelo někdy ke společným rurálně sociologickým výzkumům, kterých se některé „východní“ země mohli účastnit (např. Polsko, Maďarsko nebo Jugoslávie na úseku sociálních problémů venkovských žen, mládeže apod.), my v Československu jsme však tuto příležitost neměli. Výzkum, který je v současné době projektován, je proto první příležitostí a mohl by také po metodologické stránce znamenat určitý přínos. Tím, že by se týkal širšího okruhu evropských zemí, mohl by se stát reálným základem pro pochopení předpokladů řešení celoevropských problémů venkovských regionů a postavení zemědělců za podmínek postupující integrace.

- H. Sch. -

**AGRICULTURAL CHANGE, RURAL SOCIETY AND THE STATE:
CURRENT ISSUES AND FUTURE PERSPECTIVES FOR EUROPE**

**FIRST ANNOUNCEMENT ESRS 5TH SUMMER SCHOOL CENTRE FOR RURAL
RESEARCH, UNIVERSITY OF TRONDHEIM,
TRONDHEIM, NORWAY
JUNE 13-18 1992**

Saturday 13th		Arrival day Registration Get together reception
Sunday 14th		Field excursion to Oppdal, an rural tourist area
Monday 15th	am	Introduction and keynote speakers Introduction: Reidar Almas: <i>Changing agricultural policy and rural transformation</i> Keynote speaker Fred Buttel: <i>Theoretical considerations on the changing rural division of labour</i> Keynote speaker Ana Barbic: <i>Rural development in the time of deconstructing the state planned economies</i>
	pm	Workshop session I
Tuesday 16th	am	Workshop session II
	pm	Keynote speaker Sarah Whatmore: <i>Gender issues and rural development</i> Keynote speaker Lawrence Busch: <i>The role of science and technology in agriculture: the case of biotechnology</i>
Wednesd. 17th	am	Workshop session III Plenary conclusions
	pm	Departure for coastal sightseeing and deep sea fishing Lodging: Aafjord hotel, Aafjord
Thursday 18th		Bus to Trondheim airport
More information:		<i>Centre for Rural Research University of Trondheim 7055 DRAGVOLL - Phone 47.7.591729</i>